

Psykosociala riskbedömningar

En Europeisk inspektionskampanj 2012

Målet för kampanjen

The Committee of Senior Labour Inspectors (SLIC), med representanter från samtliga medlemsstater i Europeiska unionen (EU), har kommit överens om att genomföra en inspektionskampanj om psykosociala frågor 2012.

Målet för kampanjen är att genom inspektion särskilt uppmärksamma psykosociala risker i arbetet. Utgångspunkten för inspektionerna är att åstadkomma kvalitetsförbättringar i psykosociala riskbedömningar och att samtala med arbetsgivare och anställda under inspektionsbesöket.

Kampanjen kommer i första hand att inriktas på följande sektorer:

hälso- och sjukvårdssektorn och socialt arbete (privat och offentligt)

tjänstesektorn, till exempel hotell och restauranger

transportsektorn.

Psykosociala risker i arbetet

Enligt EU:s lagstiftning har arbetsgivaren ansvar för alla frågor som rör hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, däribland psykosociala frågor.

De senaste årtiondenas förändringar i arbetslivet har fört med sig en ökning av psykosociala problem på arbetsplatserna i Europa.

Stor arbetsbörda, enformigt arbete, diffusa förväntningar på arbetsprestation och risk för våld är exempel på psykosociala risker som får konsekvenser för både organisationen och individen.

Konsekvenser för organisationen är till exempel produktionsstörningar, samarbetsproblem, ökad personalomsättning och olycksfall och tillbud.

För den enskilde kan konsekvenserna bli psykiska problem, stress, sömnstörningar eller sjukdom.

Förebyggande åtgärder är tydligt ledarskap, väl avvägd fördelning av arbetsuppgifter, arbetstagarinflytande, kompetensutveckling, information och återkoppling.

Tidigare undersökningar har visat att de sektorer som valts ut till kampanjen tillhör de som har störst psykosociala risker.

Vilka är arbetsgivarens skyldigheter?

Bedöm riskerna regelbundet

Psykosociala risker ska undersökas och bedömas, till exempel via samtal, intervjuer, observation, checklistor och frågeformulär.

Gör en handlingsplan

Handlingsplanen ska innehålla alla åtgärder som ska genomföras för att eliminera eller styra riskerna.

Vem har ansvaret?

När ska åtgärderna vara genomförda?

Kontrollera om åtgärderna har genomförts

Vad händer under inspektionen?

Inspektören frågar dig (företrädare för arbetsgivaren) om du har gjort någon riskbedömning som även innefattar psykosociala risker.

Om du har gjort en riskbedömning kommer inspektören att diskutera den ingående med dig. Inspektören ställer då följande frågor:

Vilka risker har tagits upp?

Hur genomförde du riskbedömningen (vilka deltog)?

Vilka åtgärder har vidtagits?

Det är möjligt att inspektören kräver förbättringar.

Om du inte gjort någon riskbedömning som även tar upp psykosociala frågor kommer inspektören att be dig att göra en riskbedömning efter inspektionen. Inspektören kommer att diskutera specifika psykosociala problem med dig.

Det är möjligt att inspektören även gör en andra inspektion för att kontrollera vilka åtgärder som genomförts.

